

CORPUL DE CONTROL AL PRIM-MINISTRULUI

SINTEZA

acțiunii de control efectuată la Agenția Spațială Română

Corpul de control al prim-ministrului a efectuat o acțiune de control la Agenția Spațială Română („ROSA”), în urma căreia au rezultat următoarele concluzii:

1. Regulamentul de organizare și funcționare („ROF”) al ROSA aprobat la data de 25.12.2008 nu a fost actualizat și aprobat prin ordin al ministrului de resort ulterior schimbării entităților în subordinea cărora s-a aflat agenția. Totodată, acesta nu conține atribuțiile departamentelor stabilite prin organigrama instituției.

2. Membrii Consiliului de administrație al ROSA („CA ROSA”) nu s-au întâlnit de regulă lunar, așa cum prevede Regulamentul de organizare și funcționare al CA.

3. În perioada 26.10.2021 - 17.10.2022, agenția a funcționat fără consiliu de administrație legal numit prin ordin al ministrului MCID.

4. Ședințele CA nu au fost formalizate prin emiterea de hotărâri ci au fost întocmite doar procese-verbale.

5. Dreptul membrilor CA ROSA de a primi o indemnizație pentru activitatea desfășurată nu a fost prevăzut într-un act normativ adoptat la nivel de lege sau hotărâre de guvern, iar remunerarea membrilor CA s-a realizat cu încălcarea dispozițiilor legale.

6. Membrii CA ROSA și secretarul CA au fost remunerați pentru 23 de luni pentru care nu există niciun document care să ateste activitatea desfășurată în cadrul CA.

7. În perioada 01.11.2021 - 31.08.2022, ulterior expirării mandatului, membrii și secretarul CA s-au întrunit într-un număr de 6 ședințe și au fost remunerați, deși aceștia nu mai aveau dreptul de a-și desfășura activitatea.

8. Directorul general al ROSA s-a autodesemnat în funcția de președinte al Consiliului științific, iar, în condițiile în care funcția de director executiv a fost vacantă, s-au creat condițiile ca biroul permanent al Consiliului științific ROSA (format din președintele CS, directorul general ROSA și directorul executiv ROSA), în fapt, să funcționeze cu o singură persoană.

9. În perioada 01.01.2019 - 22.09.2022, atât funcția de director executiv al ROSA, cât și funcțiile de conducere ale departamentelor management programe, management intern și centrul de cercetare au fost vacante, nefiind organizate concursuri pentru ocuparea acestora și nefiind emise acte administrative pentru exercitarea temporară a atribuțiilor specifice funcțiilor respective.

10. Emiterea ordinului ministrului cercetării și inovării privind continuarea activității în funcția de director general, precum și a celor ulterioare privind menținerea în activitate a aceleiași persoane până la data de 15.01.2023, s-a realizat în condițiile în care acestuia i-a încetat de drept contractul individual de muncă la data de 07.01.2019.

ROSA, în calitate de angajator, nu a îndeplinit formalitatea emiterii unei decizii de constatare a cazului de încetare de drept a contractului individual de muncă, în termenul de 5 zile stipulat de textul de lege.

11. Între ROSA, reprezentată de un membru CA și o persoană, în calitate de salariat, a fost încheiat contractul individual de muncă, fără organizarea și implicit, fără promovarea unui concurs pentru ocuparea funcției (care nu exista în statul de funcții al agenției) și fără a fi întocmit un document din care să rezulte atribuțiile ce trebuiau îndeplinite.

12. În prezent, sunt înregistrate și admise pentru a încheia contracte cu ESA mai mult de 294 de entități românești (private și de stat, din industrie, cercetare și universități). Acestea au încheiat mai mult de 250 de contracte în ultimii 4 ani.

13. Prin programele ESA s-a obținut un retur al contribuției naționale în procent de aproximativ 86%, pentru perioada în care contribuția a fost achitată.

14. În perioada 2012 - trimestrul II 2022, România a înregistrat un coeficient de retur de 66%, calculat prin raportarea valorii totale a contractelor încheiate de ESA cu operatori români pentru realizarea programelor optionale la valorile totale plătite de România pentru realizarea acestor programe.

15. În perioada 2012 - trimestrul II 2022, România a înregistrat un coeficient de retur de 38%, calculat prin raportarea valorii totale a contractelor încheiate de ESA cu operatori români pentru realizarea programelor obligatorii la valorile totale plătite de România pentru realizarea acestor programe.

16. Prin neinițierea de către Ministerul Cercetării și Inovării, respectiv de către Ministerul Educației și Cercetării (în subordinea căruia s-a aflat ROSA începând cu data de 06.11.2019) a proiectului de act normativ privind ratificarea Acordului și continuarea Programului de Cercetare și Inovare pentru Tehnologie Spațială și Cercetare Avansată -

STAR, suma de **12.283.802,23 euro** nu s-a mai întors în România prin încheierea de contracte doar cu parteneri români, aceasta fiind redistribuită tuturor statelor membre ESA.

17. Raportând contribuțiile plătite de România pentru realizarea programelor obligatorii și opționale în perioada 2012 - trimestrul II 2022 la contractele încheiate de către ESA cu operatori români a rezultat un coeficient de retur de 58%.

18. Pentru realizarea programelor obligatorii și opționale ale Agenției Spațiale Europene, în perioada 2013 - trimestrul I 2022, ESA a încheiat 101 contracte cu parteneri români din care un număr de 26 sunt filiale ale unor grupuri internaționale.

19. Din cele 26 de filiale ale unor grupuri internaționale, ESA a efectuat un audit de naționalitate în cazul a 5 dintre acestea.

20. Din documentele puse la dispoziție de către reprezentanții ROSA nu au fost identificate date privind modalitatea de selecție a programelor opționale și de stabilire a sumelor cu care România s-a angajat să contribuie la fiecare dintre programele opționale în cadrul consiliului ministerial din anul 2019.

21. La data de 22.09.2022, România avea înregistrată față de Agenția Spațială Europeană o datorie în valoare de 102.263.517,89 euro (521.543.941 lei), reprezentând contribuția pe programe corespunzătoare perioadei 2019-2022, în condițiile în care participarea la programele opționale a fost prevăzută în *Memorandumul de participare nr. 5/7661/04.12.2019*, aprobat de prim-ministrul României la acel moment.

22. Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și-a asumat un plan de achitare a obligațiilor de plată aferent programelor opționale din perioada 2019 - 2022, care a vizat plata sumei de 63 milioane euro până la data de 19.10.2022 și plata sumei de 39,3 milioane euro până la data de 31.12.2022.

Prin *Hotărârea Guvernului nr. 1216/2022* a fost aprobată plata sumei de 330.000.000 lei reprezentând contribuția financiară restantă a României pentru anul 2019, anul 2020 și plata parțială a contribuției financiare restante pentru anul 2021 la programele opționale ale ESA, iar prin *Hotărârea Guvernului nr. 44/2023* a fost aprobată plata sumei de 273.735.232 lei, reprezentând contribuția financiară restantă a României pentru anul 2021 și pentru anul 2022 și prima tranșă a contribuției financiare a României pentru anul 2023 la programele opționale ale Agenției Spațiale Europene (ESA).

* * *

Pentru remedierea deficiențelor constatate, CCPM a formulat propuneri și recomandări a căror implementare este monitorizată în cadrul acțiunilor de evaluare post-control.